

Vejledning i Specialeforløb ved de merkantile AkademiUddannelser (AU)

Adgangsforudsætninger

Forudsætningen for at kunne påbegynde specialeforløbet er, at man har gennemført 4 fagmoduler enten i form af et profilforløb, hvori der indgår et eller flere obligatoriske fagmoduler eller uden profilforløb. Sidstnævnte består af 4 valgfrie fagmoduler. Man kan endvidere blive optaget på specialeforløb, hvis man har bestået en merkonomuddannelse efter tidligere regler herom.

Formål

Specialeforløbet skal give den studerende mulighed for perspektivering og fordybelse inden for et eller flere af de fagmoduler, som den studerende har gennemført.

Omfang

Et specialeforløb har et omfang af 10 ECTS-point svarende til en arbejdsbelastning på 240 - 280 arbejdstimer.

Former for specialeforløb

Akademiet udbyder et eller flere specialeforløb inden for uddannelsens overordnede formål og inden for formålet med de profilforløb, som akademiet udbyder.

Der udbydes to forskellige former for specialeforløb:

1. Fagspecifikke forløb
2. Selvvalgt emne

De fagspecifikke forløb er egentlige fag, som skal sikre den nødvendige fordybelse inden for bestemte områder. Denne form for specialeforløb anvendes fx inden for Finansrådgiveruddannelsen.

I de fleste andre uddannelser får de studerende selv mulighed for at vælge det emne, som de ønsker at fordybe sig i. Som det fremgår af formålsbeskrivelsen skal valg af emne ske inden for fagområder, som den studerende tidligere har gennemført.

I resten af denne vejledning beskæftiger vi os kun med den form for specialeforløb, hvor man selv vælger emne.

Mål

Målet med specialeforløbet er mere specifikt, at den studerende skal kunne

- analysere og vurdere emnet i relation til profilens centrale fagområde samt i relation til andre relevante fagområder
- opsøge, analysere, vurdere og anvende relevante kilder og teoretiske modeller ud fra en metodekritisk angrebsvinkel

- præsentere en faglig problemstilling, dens løsning og konklusion
- indgå i gruppeprocesser og her bidrage konstruktivt til gruppens resultat

Specialeforløbets indhold og tilrettelæggelse

Specialeforløbet har følgende arbejdsfaser:

Emnevalg

Emnevalget kan foregå ved, at akademiet udbyder en række centrale og aktuelle emner inden for de enkelte profilforløb i et idékatalog, som de studerende kan vælge imellem. Der kan også være tale om, at den studerende vælger emne ud fra eget interesse-, erhvervs- og funktionsområde inden for den valgte profil. Studerende, som ikke følger et bestemt profilforløb, men sammensætter deres uddannelse af valgfrie fagmoduler, skal selv vælge emne inden for gennemførte moduler.

I specialeforløbet skal der ske en metodemæssig og faglig fordybelse.

Metode

De studerende skal gennem tilrettelagte undervisningsforløb opnå et overordnet kendskab til grundlæggende videnskabsteoretiske skoler og opnå en mere indgående indsigt i de metoder, som knytter sig til den pågældende profil og det valgte emneområde. De skal således kunne forholde sig kritisk til ny og eksisterende viden inden for deres fagområde.

De studerende skal mere specifikt kunne

- udarbejde problemanalyser, herunder foretage problemafgrænsning og opstille problemstilling, foretage metodemæssige overvejelser og begrunde valg af undersøgelsesmetoder
- opstille en undersøgelsesplan samt kunne vurdere alternative undersøgelsesmetoders styrke og svage sider
- indsamle, bearbejde og tolke kvantitative og kvalitative data samt kunne forholde sig kritisk til et foreliggende eller nyt datamateriale, herunder have kendskab til måleskalaer og kunne bedømme datas relevans, aktualitet, validitet, reliabilitet og generaliserbarhed
- formidle deres undersøgelsesresultater og løsningsforslag mv. i en overskuelig og let læselig rapport, der indeholder en klar problemformulering, metodemæssige overvejelser samt en vurdering af resultatets og forudsætnings pålidelighed.

Faglig fordybelse

Den faglige fordybelse sker i form af selvstudium og samarbejde i studiegruppen, hvor man sætter sig grundigt ind i den litteratur, som er skrevet om emnet. Inden for studiegruppen diskuteres faglige og metodemæssige synsvinkler på emnet.

Ønsker man eksempelvis at arbejde med emnet videnregnskaber, skal man

- sætte sig ind i den eksisterende teori om disse regnskaber, fx deres oprindelse, formål, indhold og udformning
- forholde sig videnskabs- og metodemæssigt kritisk til disse regnskabers indhold og udformning
- udarbejde et forslag til et regnskab for en konkret virksomhed eller analysere et eksisterende regnskab ud fra både en faglig og metodemæssig synsvinkel.

Behandlingen af alle emner skal således indeholde teoretiske, praktiske og metodemæssige overvejelser og indfaldsvinkler.

Der udarbejdes som hovedregel en grupperapport, hvoraf det skal fremgå, hvad hver enkelt deltager har bidraget med. Hvor særlige forhold taler herfor, kan der gives tilladelse til at udarbejde et individuelt projekt. Projektrapporten omfatter 30 – 40 normalsider excl. bilag, hvori man behandler en konkret problemstilling, således at man får et samspil mellem teori og praksis (empiri). En normalside har en venstre og højre margen på tilsammen ca. 4 cm og en top- og bundmargen på tilsammen ca. 4,5 cm. Teksten er skrevet med punktstørrelse 12 med en linjeafstand på 1.

Undervisning og vejledning

Undervisning i videnskabsteori og metodelære foregår dels i begyndelsen af semestret, dels parallelt med den faglige fordybelse og undersøgelse af det valgte emne, således at man løbende kan kombinere teoretiske, praktiske og metodemæssige synsvinkler på emnet. Der forekommer som nævnt ikke undervisning i den faglige del, hvis der i Specialeforløbet indgår et selvvalgt emne. Den faglige fordybelse foregår ved selvstudium.

Derimod er der som nævnt undervisning i videnskabsteori og metodelære. Det præcise lektionstal afhænger bl.a. af holdets størrelse og sammensætning. En typisk undervisningsaften over 4 lektioner vil i begyndelsen af semestret forme sig således, at man arbejder med videnskabsteori og metodelære i ca. 80 % af undervisningstiden, og man derefter får lejlighed til i studiegruppen at arbejde fagligt og metodisk med sit eget emne. Gradvis forskydes vægten over på studiet af det valgte emne, således at der sidst i semestret ikke er skemalagte timer, men man arbejder selvstændigt med færdiggørelse af projektrapporten.

Til den enkelte studiegruppe er der knyttet en eller to vejledere. Sidstnævnte anvendes kun, hvor der er tale om meget specielle emner, der kræver særlig indsigt. Der er tale om procesvejledning, hvor vejlederen ikke kan forventes at have fagligt detailkendskab til emnet. Man kan fx med vejlederen diskutere problemstillingen, problemafgrænsningen og valg af analysemetoder. Det er således ikke vejlederens opgave at gennemlæse projektrapporten eller dele heraf med henblik på at godkende indholdet af bestemte afsnit forud for eksamen.

Vejledningen foregår normalt ved afholdelse af møder i studiegruppen enten i forlængelse af undervisningen i videnskabsteori og metodelære eller efter aftale med vejlederen. Det er normalt gruppen, som tager initiativ til vejledningen, og udarbejder et kort skriftligt oplæg til, hvad man ønsker vejledning om, således at vejlederen har tid til at kunne forberede sig til mødet. Såfremt vejlederen i en længere periode ikke hører fra gruppen, kan han eller hun selv tage initiativ til et møde med henblik på at fremme arbejdsprocessen.

Eksamen

Projektrapporten mangfoldiggøres i tre eksemplarer til skolen. De skal være underskrevet af projektdeltagerne som dokumentation for, at de har udarbejdet de angivne afsnit i projektrapporten. Desuden kan man efter aftale mangfoldiggøre rapporten i et antal eksemplarer svarende til antal studerende på holdet. Omkostninger ved rapportens mangfoldiggørelse afholdes af de studerende.

Rapporten skal indeholde en klar problemformulering, -analyse og -behandling, nødvendige kildehenvisninger og munde ud i en konklusion. Fremstillingen skal være forsynet med de nødvendige identifikationsoplysninger, herunder navn på deltagerne i projektet, betegnelse på modulet, dato for udarbejdelsen, navn på vejleder samt akademiets navn.

Eksamensformen er skriftligt projekt med mundtligt forsvar. Der er tale om en intern prøve, hvor institutionen selv udpeger censorer. Prøven varer ca. 30 minutter incl. votering.

Der er tale om en individuel prøve med en individuel bedømmelse, selv om der eksamineres på grundlag af en gruppe rapport. Øvrige medforfattere på rapporten kan i henhold til eksamensbekendtgørelsen derfor ikke overvære eksaminationen, inden de selv har været til eksamen.

I bedømmelsen indgår projektrapporten med 2/3 og det mundtlige forsvar med 1/3. Bedømmelsen af projektrapporten sker primært på grundlag af de individuelle bidrag. I bedømmelsen tages der også hensyn til, hvordan man har behandlet fællesbidrag som fx problemformulering og konklusion. Bedømmelsen omfatter både det faglige indhold og den metodemæssige behandling af rapportens datagrundlag.

Ved starten af den mundtlige del af eksamen har eksaminanden ca. 10 min. til sit eget indlæg. Her fremlægges en meget kort præsentation af projektrapportens indhold og en kort præsentation af f.eks. perspektivering (hvilke nye spørgsmål og perspektiver har arbejdet med projektet rejst) samt selvkritik eller alternative angrebsmåder (hvad kunne have været gjort anderledes i projektgruppen, hvad kunne eksaminanden have gjort bedre/bidraget med). Præsentationen munder ud i en dialog og diskussion, hvor der bliver lejlighed til at uddybe og begrunde centrale dele af rapporten, besvare spørgsmål, diskutere metodemæssige problemer, alternative løsningsmuligheder, kildemateriale, afgrænsningsproblemer, konklusioner, etc. Eksaminationen vil primært koncentrere sig om de dele af projektrapporten, som man selv har udarbejdet, men der vil også kunne trækkes forbindelser til og fra andre afsnit af rapporten.

Der gives en samlet karakter efter 7-trins skalaen. For at bestå kræves minimum karakteren 2.

Afleveringsfrist og eksamenstidspunkter

Institutionen fastlægger dato for aflevering af projektrapport og datoer for afvikling af den mundtlige del af eksamen. Institutionen kan i tilfælde af sygdom eller i andre særlige tilfælde dispensere fra afleveringsfristen efter skriftlig anmodning fra studiegruppen eller den enkelte studerende.

Klage over eksamen

Eksamen afvikles efter Bekendtgørelse nr. 766 af 26/06/2007 om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser. Heraf fremgår det, at klage over eksamen eller bedømmelsen skal indgives til akademiet senest 2 uger efter, at karakteren er meddelt den studerende. En klage skal være skriftlig og begrundet.